Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Santeri Suominen

22.11.2023

Käteisasetus

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asia

Käteisasetus / U 58/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi euroseteleiden ja -metallirahojen laillisen maksuvälineen asemasta (käteisasetus)

TaV on pyytänyt EK:lta lausuntoa otsikkoasiassa. EK esittää lausuntonaan seuraavan.

Käteinen on lähtökohtaisesti laillinen maksuväline ja sen tulee säilyä sellaisena. EK pitää perusteltuna komission asetuksen tavoitetta tältä osin. Joillekin kansalaisille käteinen on tällä hetkellä jopa ainoa realistinen maksuväline.

On kuitenkin selvää, että käteisen käytön vähentyessä etenkin Pohjoismaissa, käteisen käyttämisestä koituvat kustannukset ovat nousseet merkittävästi ja tämä trendi näyttää jatkuvan. EK esittää harkittavaksi, että esim. keskuspankki velvoitettaisiin osallistumaan rahahuollon kustannuksiin nykyistä enemmän.

Komission esitys käteisen laillisen maksutavan asemasta on poikkeuksellisen tulkinnanvarainen. Erityisesti vastaanottamisesta kieltäytymisen perusteita tulisi täsmentää, kuten valtioneuvoston kannassa todetaan.

Vastuuta käteisen saatavuudesta alati kallistuvien kustannusten tilanteessa ei voi sälyttää sen enempää pankeille kuin kivijalkakaupoillekaan. Kauppaliikkeet, hotellit tai ravintolat eivät halua kategorista velvoitetta vastaanottaa käteistä tai velvoitetta tarjota nostopalvelua. Tähän on monia päteviä perusteluja, mm. työturvallisuuskysymykset ja kustannukset. EK korostaa tässä sopimusvapautta. Tällä hetkellä jotkin kaupat tarjoavat asiakkailleen esim. käteisnostopalvelua. Tämä perustuu kuitenkin kaupan omaan ratkaisuun. Yrityksillä tulee säilyä oikeus asianmukaisiin ja perusteluihin liiketoiminnallisiin syihin perustuen kieltäytyä käteisen rahan vastaanotosta.

Kannatamme laaja-alaista tarkastelua käteisen tulevaisuudesta painottaen edellä mainittuja näkökohtia.